

Thury Zoltán

RAVASZDI URAM ISKOLÁJA

Ravaszdí úr az erdőben lakott s többször volt éhes, mint ahányszor jóllakott. Az ismerőseinek úgy mutatta be magát: *Ravaszdí Balázs, erdész*. De ha megkérdezték volna, hogy kinek az erdésze, nem tudom, hogy mit mondott volna, mert biz' ő nagy urasága nem volt egyéb, mint egy közönséges, vörös bundás róka. Felesége és gyermekei is voltak, együtt koplaltak egy föld alatt lévő kuckóban, amelyről Ravaszdí úr mindig úgy beszélt, mintha az volna az erdészlak.

Egyszer, mikor éppen csak egy sovány nyúlfióka került délben az asztalra, Ravaszdí úr azt mondta a feleségének:

– Unom már a koplalást. Valami mesterség után nézek, amiből megkereshetem majd a mindennapi kenyerünket...

– Pecsényénket – vágott közbe az asszony, mert ő nem volt olyan művelt, mint Ravaszdí úr s azt se tudta, hogy mi a kenyér.

– Persze, persze – mondta Ravaszdí úr –, én is úgy akartam mondani, no meg vasárnaponként egy kis bort is az asztalra.

Ravaszdíné el se tudta képzelni, hogy micsoda mesterséget kezdhette az ura. Bámulva hallgatta, hogy mit beszél s ugyancsak kíváncsi volt.

– Iskolát nyitok – folytatta a róka. – Tudok írni, olvasni, számolni, mi kell egyéb? Semmi.

– Aztán ki jár majd abba az iskolába? – kérdezte nagy csodálkozva Ravaszdíné.

– Majd meglátjuk!

Akkor nem beszéltek többet az iskoláról, hanem délután Ravaszdí úr felkereste barlangjában Mackó urat. Nagy hízelegve azon kezdte a beszélgetést, hogy már kedves atyját is ismerte s az is igen tanult, bölcs medve volt, a fia akkor bizonyára még tudományosabb, bölcsőbb, mert több iskolát járt ki. Mackó úr mormogott, hogy: úgy van, úgy van, sok iskolát végzett s tudománnyal van tele a nagy buksi feje. Szégyellte megvallani, hogy biz' ő nem tud semmit. Ravaszdí úr tovább hízelgett s végre megkérte Mackó urat, hogy, mint az erdő lakói közt a legtudományosabb, csapjon fel tanfelügyelőnek s ne tűrje tovább is azt a nagy tudatlanságot, a mi az állatok közt uralkodik.

– Senki se tanul semmit. A libák, kacsák, tyúkok még a nevüket se tudják leírni, mire megvénülnek.

– Igaz, igaz! – mormogta Mackó úr, de azt elfelejtette megmondani, hogy ő se tud betűt vetni.

– Én iskolát nyitok s nagyságos uram ugye lesz olyan szíves, figyelmezteti rá a környéket, mint tanfelügyelő? – kérdezte a róka s oly mélyen meghajolt, hogy majd ketté tört a dereka.

– Ühüm, ühüm – mormogott Mackó úr, akinek nagyon jól esett, hogy a róka nagyságos úrnak szólította s már kezdte magát igazán okos medvének képzelni. Maga is elhitte, hogy érdemes a tanfelügyelői hivatalra.

Éjjel feltette a magas tetejű kalapját s rendre járta a környékbeli falvakat. Tudtára adta a libáknak, kacsáknak, tyúkoknak, hogy Ravaszdí úr iskolát nyit, s most már taníttathatják a kis pipéket, meg csirkéket. A liba-, ruca-mamák nagyon megörültek a jó hírnék. Másnap egyébről se beszéltek, csak arról, hogy milyen művelt majorság lesz a sok kis pelyhes fiókából s alig várták, hogy már elküldhessék őket az iskolába.

Egy hét múlva megnyílt az iskola. Ravaszdí úr pápaszemet tett a szemére, egy mogyorófa bokorról lenyesett egy derekas pálcát s megkezdte a tanítást. A kis ruca, liba fiak szép sorjában ültek egymás mellett a fűben s akinek felelni kellett, az kiment a tanító bácsi elé. Persze, hogy senki se tudott semmit az egész iskolában s jó dolga volt a mogyorófa pálcának, egész nap táncolt a tanítványok hátán.

Aki rosszul viselte magát, azt azzal büntette meg a tanító úr, hogy azt mondta: „itt maradsz ebédre.” A szegény kis tanuló nem is ment aztán soha többé haza ebédelni. Egymás után veszték el a kis növendékek. Napról napra érkezett a tanfelügyelő úrhoz

a sok panasz és senki se tudta elképzelni, hogy hova lesz a sok lábas jószág. A tanfelügyelő úr egyszer már megsokallotta a dolgot s ráfordult az iskolamesterre:

– Hé, mit csinálsz a tanítványaiddal, napról napra fogynak! Tegnap hatvanketten voltak, mára már csak ötvenkilenc maradt.

Ravaszdí úr nagyon szomorú képet vágott, sóhajtott s úgy felelt, mintha igazán szívéen hordaná a tanítványai sorsát.

– Magam is csodálkozom rajta, nagyságos tanfelügyelő úr, de hát nem tehetek róla. Bizonyosan a hosszú úton vesznek el, vagy talán valami gonosz héja vagy ölyv csap le rájuk.

Mackó úr csóválta a fejét s furcsának találta a dolgot. Ravaszdi úr, Ravaszdiné asszonyság és a kis Ravaszdiak pedig napról napra híztak. Látszott rajtuk, hogy jó kosztjuk van, de senki se tudta, hogy honnan.

Egyszer aztán, mikor legjavában tanított Ravaszdi úr az iskolában, beállított az egyik fia s üzenetet hozott hazulról.

– Édesanyám azt izeni, hogy ma korábban tessék haza jönni, elsül az ebéd.

– Jó, jó, megyek, mondd meg, hogy mindjárt otthon leszek, csak még ettől a kis libától kértem fel a leckét.

A kis Ravaszdi megnézte, hogy melyik kis libáról van szó s felkiáltott:

– Éppen olyan, mint amilyent tegnap ebédeltünk!

A tanítványok összenéztek és – huss! – egyszerre elrepült az iskola.

Ravaszdí rákiáltott a fiára, hogy hallgasson, de már minden késő volt, a tanítványok a levegőben hápogtak, csipegetek, hazamentek, otthon mindent elbeszéltek.

Most már egyszerre mindenki tudta, hogy hova lettek a kis iskolás baromfik. Délután meglátogatta Ravaszdi urat a nagyságos tanfelügyelő úr, s míg a látogatás tartott, szörnyű dörnyögés és vinnyogás hallatszott ki az erdészlakból.

Ha nem csalódom, Ravaszdi úr derekasan kikapta a maga tanítói fizetését.

Az Én Újságom, 1894/52.